

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 28.06.2019

Sayı: 159

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 28.06.2019 15:11
Sayı: -120.10-E.00000495275

E.00000495275

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son haftalarda sıkça gündemde olan yumurta fiyatlarının düşmesiyle birlikte üreticilerin yaşadığı sıkıntılar kamuoyuna yansımıştır. Bu sorunların sebeplerinden biri de Irak hükümetinin uluslararası ticari anlaşmaya uymamasından kaynaklanmaktadır. Yumurta üreticileri, biriken stoklarını maliyetin yarısına satarak zarar etmektedir. Bununla birlikte üreticiden satın alınan yumurtalar soğuk hava depolarında bekletilmekte olup, fiyatların artacağı beklentisiyle piyasaya daha yüksek fiyatta arz edilmesine yönelik duyumlar almaktayız.

Bekletme koşullarında +4 ve +7 dereceye kadar muhafaza edilmesi gereken yumurtaların, yeterli denetimlere tabi olmayışı halk sağlığını da ciddi anlamda tehdit etmektedir. Plansızca yapılan yumurta üretimi sonucunda arzdan fazlasından kaynaklanacak üretici ve tüketici mağduriyetlerin yaşanmaması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasanın 98. Maddesi, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. Maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Fahrettin Yokuş
Konya Milletvekili

E.00000495275

GEREKÇE

Türkiye bugün itibarı ile yumurta sektöründe derin bir krizle karşı karşıyadır. Üreticiyi isyan noktasına getiren yumurta krizinin Uluslararası yapılan anlaşma gereğini yerine getirmeyen Irak hükümetinin mayıs ayı itibarıyla yumurta ithalatını durdurması nedeniyle yeni bir kriz daha ortaya çıkmıştır. Maliyeti 35-36 kuruş olan yumurta fiyatı haziran ayında daha da düşerek bugün itibarı ile 16-17 kuruşa düşmüştür. Bu durum da yumurta maliyetinin yarısına kadar indiğini göstermektedir.

Kafes sisteminde yumurta üretiminde dünyada 9. Sırada yer alan Türkiye, ihracatta da 3. Sırada yerini almıştır. Ülkemizde yumurta üretimindeki mevcut kurulu kapasitemiz oldukça yüksektir. İhracat dahil yaklaşık on yıl boyunca devamını sağlayacak yeterliliğe sahiptir. Yumurta üretim sektöründe bir taraftan süregelen maliyet ve fiyat dengesizliği yaşanırken öte yandan birçok üretici karlılık analizi yapmadan büyümeye devam etmektedir. Ülke ekonomisine katkı sağlamak amacıyla üreticilerin birçoğu üretimde kullanılan anaç hayvanlar, aşı, ilaç yem gibi yüksek girdili ham maddeler için bankalardan kredi almaktadır. Ekonomik sıkıntıya giren üreticiler piyasada oluşan ürün fazlalığı nedeniyle kredilerini ödeyemez duruma gelmekte ve zorluklar derinleşerek artmaktadır.

Bununla birlikte yıllık nüfus ve tüketim artışı gözetlemeyen plansız üreticiler arz fazlası oluşturmaktadır. Bu durumda stoklama imkanı olmayan ve raf ömrü 28 gün ile sınırlı yumurta fiyatları aşırı derece düşmektedir. Fiyatların düşmesiyle birlikte üretici zarar etmekte ve bu zarar katlanarak artmaktadır. Üreticinin zararı tüketiciyi de derinden etkilemektedir. Başta soğuk hava depolarında bekletilen yumurtalar sağlıksız bir şekilde tüketiciye ulaşmaktadır. Bu durum üretimde dalgalanmalara sebep olduğu gibi sonuçta fiyatları kararsız hale getirmektedir. Bunun yanında tüketici dengesiz fiyatlar üzerinden yumurta alarak zarara uğramaktadır

Türkiye’de sağlıklı gıda üretimi ve üretim planlamasında uygun koşullar gözetmeksizin yapılan yumurta üretimi kayıt dışı sektörlerin oluşmasına sebep olurken, üreticilerimize ve tüketicilerimize büyük sıkıntılar yaşatmaktadır. Halk sağlığı ve gıda güvenliği açısından Bakanlık bünyesinde yürütülen çalışmalar da ne yazık ki yetersiz kalmaktadır. 21. Dönem TBMM’de Yumurta Üreticilerinin Sorunlarını Araştırmaya yönelik kurulan komisyonda, o dönemin sorunları ve çözümleri tespit edilmiş, ancak 2019 yılına geldiğimizde hala aynı sorunların artarak devam ettiğini üzümlere görmekteyiz.

Tarım ve Orman Bakanlığı öncülüğünde bir an evvel planlı üretime geçilmesi yönünde adımlar atılması elzemdir. Bu hususta tam yetkiyi Tarımsal Üretici Birliği olan yumurta üreticileri birliğine vererek planlama yoluna gidilmelidir. Yumurta üretim kalitesini talebe göre planlamak, kalitesini iyileştirmek, ulusal ve uluslararası ölçekte pazarlamanın gücünü artırarak tedbirlerin alınması, üretici ve tüketicinin korunması birincil önceliktir.

Bu çerçevede; Ülkemizde hayvansal protein açığının kapatılması bakımından, yıllık yumurta ihtiyacının tespitinin yapılması, planlı üretime geçişin sağlanması, parent stok ithalat izninin kısıtlanması, çevre, hayvan refahı ve biyogüvenlik mevzuatına uygun olmayan kümesler tespit ve sektördeki kayıt dışı kümeslerin önüne geçilmesi gerekmektedir. Yumurta üreticilerinin, damızlık, yem, enerji, finans sorunlarını, KDV oranının düşürülmesi, hammaddelerin fiyatlarının düşürülmesi ve banka kredilerinin ertelenmesiyle süregelen mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM içtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

E.00000495275

İSİM SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Deniz Bayrak	Ankara	
AHAT ANDIÇAN	İSTANBUL	
İsmail Zekiye	Bursa	
Behiye Çelik	Merkez	
Orhan Güneş	Edirne	
Ayhan Altıntaş	Ankara	
Emre Kaptan	Tekirdağ	
İbrahim Halil ODAK	Ankara	
Yasin ÖZTÜRK	Denizli	
Mehmet Metanet Gülhaçlı	Adana	
Senol SUNAT	Ankara	
Ümit DİKBATIR	SAKARYA	
İsmail KONCIK	Adana	
İ. Hüseyin Filiz	Gaziantep	
Ayhan Adnan Şeyhan	Aydın	
Ayhan Çeliker	İsparta	
Ayhan Enel	Alanya	
Ayhan GİRAN	İZMİR	
Hüsam ÖRS	Trabzon	